

Genforeningen – Den sorte skole

Tema: Nabokrige

Fag: historie og samfundsfag

Målgruppe: 8.kl., 9.kl. og ungdomsuddannelsen

DR2, 2012, 10 min.

Udsendelsen kan bruges som humoristisk appetizer til undervisningen i historiekanonpunktet "Genforeningen" eller i samfundsfagets deldisciplin "Politik" med fokus på relationer mellem lande, grænsekonflikter, mindretalsrettigheder og/eller konfliktløsning.

Læreren kan stille vejledningens fem elevarbejdsspørgsmål før eller efter visningen, og for at lette lærerens forberedelse rummer vejledningen også svar på elevarbejdsspørgsmålene.

Billedet er hentet fra tv-udsendelsen

Faglig relevans / kompetenceområder

Med udsendelsen gives et kort overblik over historiekanonpunktet "Genforeningen", dersom bekendt omhandlede en løsning af grænseproblemstillinger i Danmark og Tyskland i 1920. I samfundsfag kan tv-udsendelsen bruges som sammenligning mellem forskellige løsningsmodeller af grænsekonflikter i nutiden.

Ideer til undervisningen

Arbejdsspørgsmål:

1) Hvad bygger danskerne ved Ejderen? Og hvad markerer dette?
2) Forklar kort Guldhornenes historie (hvornår bliver de fundet, og hvad sker der senere?)
3) Hvad er danskernes grundlag for at gå ind i en krig mod tyskerne i 1864? Og hvad ønsker de tyske nationalister i Slesvig?
4) Forklar krigsforløbet i 1864.
5) Hvorfor får danskerne Sønderjylland tilbage?

Svar på arbejdsspørgsmål:

1: Ved Ejderen bygger danskerne Dannevirke – et langt forsvarsværk. Dette markerer Danmarks grænse i forhistorisk tid. Sønderjylland var altså allerede fra tidlig tid underlagt den danske konge, og rummer meget af vores tidlige tids historie. ("*Dansk*" og "*Danmark*" eller "*tysk*" og "*Tyskland*" skal dog ikke tages for højtidligt, da befolkningerne dengang ikke var vidende om sådanne forhold.)

2: Det første bliver fundet af en bondepige i Sønderjylland i 1639. Det andet bliver fundet godt hundrede år efter, også i Sønderjylland (1734). Men senere bliver de begge stjålet og smeltet om til øreringe. Senere laver man nogle kopier af de ægte, som i dag er på museum (Nationalmuseet i København).

3: I 1800-tallet spirer de nationalistiske tanker herhjemme. Det Sønderjyske hertugdømme Slesvig har i perioder været mest knyttet til det danske kongerige, og i andre periode mere til det tyske Holsten. Men danskerne ønsker at få hertugdømmet rigtig indlemmet i Danmark. De tyske nationalister ønsker derimod at løsrive sig fra Danmark og sammen med Holsten blive en del af den tyske forbundsstat.

4: I 1863 indfører Danmark en helt ny forfatning, der bestemmer, at Slesvig herefter skal være en permanent del af det danske rige. Preusseren Otto von Bismarck har derimod en plan om, at samle alle de tyske delstater i sit tyske forbund. Derfor sender Bismarck en kæmpe hær henover den danske grænse. Først erobres Dannevirke, senere vinder tyskerne Slaget ved Dybbøl i 1864. Danmark ender med at overgive sig. Danmark må opgive alle krav på Slesvig.

5: Tyskerne og dets allierede taber 1. Verdenskrig i 1918. I de efterfølgende fredsforhandlinger, skal Tysklands grænser genoptegnes. Befolkningen i Slesvig får lov til at stemme, om de vil høre til Danmark eller Tyskland. I 1920 skal slesvigerne stemme, og afstemningen ender med, at den nordligste del af Slesvig bliver dansk igen. Sådan har grænsen været lige siden. ("*Danmark får Sønderjylland tilbage*" lyder spørgsmålet, men det er dog lettere misvisende, da Sønderjylland aldrig har været en fast del af Danmark, men en del af den danske kongefamilies hertugdømme. I mellemtiden er kongefamiliens magtpolitiske rolle forsvundet, og området er rettere *forenet* med Danmark.)

Supplerende materialer

- Besøg [CFU-sitet "Genforeningen"](#) for inspiration til yderligere undervisning, der er indlejret i emner og temaer som "*1864*", "*grænsekonflikter*", "*mindretalsrettigheder*" m.m.
- Se også under historiekanonpunktet "[Stormen på Dybbøl](#)" samme sted.